

2

UN ENGINYER MILITAR COMPROMÈS AMB EL PAÍS 1876-1905

Francesc Macià inicia el 1876 —als 16 anys— els seus estudis a l'Acadèmia Militar de Guadalajara, i els acaba el 1879 amb el grau de tinent. És destinat a Barcelona, Madrid, Guadalajara, Sevilla, Ceuta i Jaén, i el 1887, ja com a capità, a la Comandància Militar d'Enginyers de Lleida. Aquí coneix a Eugènia Lamarca, filla d'una important família de terratinents, amb qui es casa l'any següent.

La Revolució Industrial que ha viscut Catalunya al llarg del segle XIX ha comportat canvis profunds en una economia fins aleshores eminentment agrària. Aquests canvis propicien la gènesi dels primers moviments socials progressistes i federalistes d'arrels profundament democràtiques i republicanes, connectats a les noves inquietuds i idees que s'estenen arreu d'Europa. És a la **tertúlia política del Casino Principal de Lleida,** que Macià sovinteja, **on escolta per primer cop a joves republicans d'esquerra** com Humbert Torres, Alfred Perenya o Pere Mies.

Al Casino sent un dia com el governador civil de Lleida, José Martos O'Neale, furibund anticatalà, fa uns comentaris despectius cap el país. Macià no el vol replicar com a militar. Se'n va a casa, es vesteix de civil i torna per expressar-li la seva indignació.

Com a enginyer militar s'ocupa d'un projecte molt rellevant pel país, el ferrocarril de la Noguera Pallaresa. I **gràcies a la seva iniciativa i influència aconseguix que el Canal d'Aragó arribi fins Catalunya.** Macià, amb la seva empenta, uneix a trenta-tres alcaldes de la zona regable i obté una audiència amb el rei Alfons XIII que dóna el vistiplau al projecte.

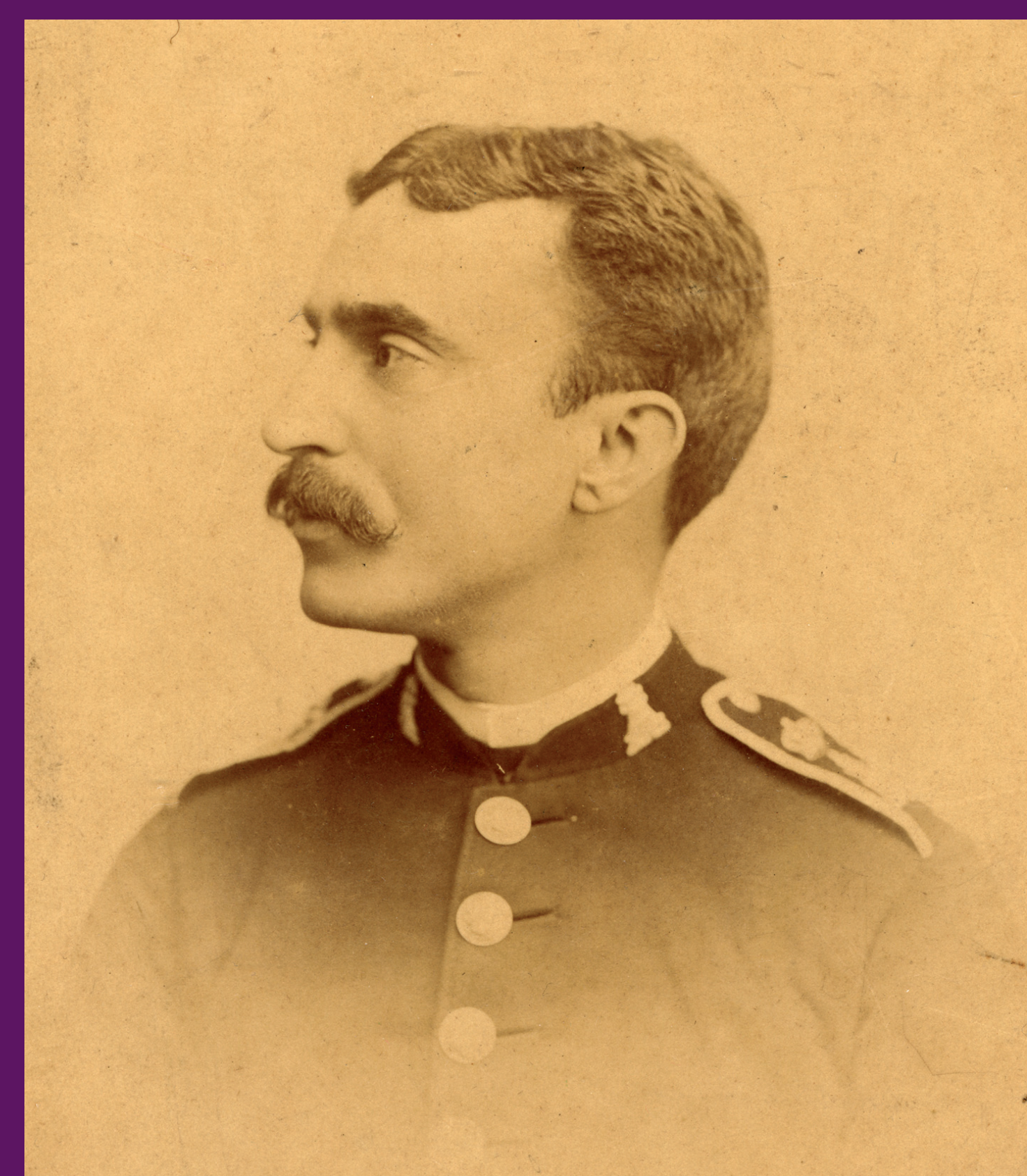
Macià és un militar integrat que no qüestiona el règim polític i du una vida còmoda i tranquil·la. Però alhora és una *rara avis*, **un militar amarat de catalanitat a qui el contacte amb la gent li ha donat un profund sentit social.**

circa 1881-1882
Retrat de Francesc Macià com a tinent d'enginyers, quan prestava servei a la Secció Telegrafista de Barcelona.

circa 1876
Retrat de Francesc Macià com a cadet de l'exèrcit.
ANC-Fons Macià

circa 1885
Retrat de Francesc Macià.
Audouard / ANC-Fons Macià

circa 1900
Francesc Macià amb la seva filla Josefina.

1859-1933

FRANCESC MACIÀ
UNA CATALUNYA LLIURE,
JUSTA, PRÒSPERA I GLORIOSA